

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN (EY) N:o 1370/2007
7 ARTIKLAN 1. KOHDAN MUKAINEN YHDISTELMÄRAPORTTI VUODESTA 2020

Sisällys

1. Toimivaltaisen viranomaisen raportointivelvollisuus	3
2. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri - vastuualueen toimivalta-alue	3
3. Julkisen palvelun hintavelvoitteet.....	3
3.1. Seutuliput	3
3.2. Kaupunkiliput	4
3.3. Työmatka- ja erikoisliput.....	5
3.4. Kertalippujen hinnat.....	7
4. Valitut julkisen liikenteen harjoittajat ja maksetut korvaukset	8
5. Yksinoikeudet	10

1. Toimivaltaisen viranomaisen raportointivelvollisuus

Tämä raportti perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1370/2007 (*palvelusopimusasetus*) 7 artiklan 1. kohtaan, jonka mukaisesti: *"Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kerran vuodessa yhdistelmäraportti, jossa selostetaan sen toimivaltaan kuuluvat julkisen palvelun velvoitteet, valitut julkisen liikenteen harjoittajat sekä korvaukset, joita niille on maksettu, ja yksinoikeudet, joita niille on myönnetty korvauksena julkisen palvelun velvoitteiden täyttämistä."*

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) antaa tässä raportissa tieliikenteen toimivaltaisena viranomaisena asetuksen edellyttämät tiedot vuodelta 2020.

2. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri - vastualueen toimivalta-alue

Uudenmaan ELY-keskus on tieliikenteen toimivaltainen viranomainen Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakuntien muodostamalla alueella pois lukien kunnallisten ja seudullisten tieliikenteen toimivaltaisten viranomaisten toimivalta-alueet sekä näiden keskinäisten rajojen yli ulottuva liikenne.

ELY-keskuksen alueella ovat toimivaltaisia viranomaisia Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymä (jäljempänä HSL) vastaten Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien alueilla yksinomaan harjoitettavasta liikenteestä, Hämeenlinnan kaupunki vastaten Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan kuntien alueella yksinomaan harjoitettavasta liikenteestä, Lahden kaupunki vastaten Päijät-Hämeen maakunnan alueella (pois lukien Iitti) yksinomaan harjoitettavasta liikenteestä, sekä Hyvinkään, Riihimäen ja Raaseporin kaupungit, jotka vastaavat omalla alueellaan yksinomaan harjoitettavasta liikenteestä.

3. Julkisen palvelun hintavelvoitteet

Uudenmaan ELY-keskuksen hallinnoimia liikenteitä koskevat hintavelvoitteet määrittyivät useiden eri viranomaistahojen vaikutuksesta. Vuorojen hintavelvoitteisiin sisältyi Uudenmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueen lipputuotteiden lisäksi myös Kaakkois-Suomen, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten toimivalta-alueen lipputuotteita sekä toimivaltaisten seudullisten (HSL, Hämeenlinnan kaupunki) ja kunnallisten (Hyvinkään kaupunki, Riihimäen kaupunki, Raaseporin kaupunki) viranomaisten lipputuotteita.

Käyttöoikeussopimuksissa liikenteenharjoittaja saa pitää tuetuilla kausi- ja sarjalipuilla (kuntakohtaiset matkaliput) tehdyistä nousuista lipputulokorvauksena asiakastulojen osuuden. Liikenteenharjoittaja palauttaa ennakkoon maksetuista korvauksista lippusubvention osuuden tilaajalle jälkikäteen. Lippusubvention palautus tapahtuu käytännössä vähentämällä lippusubvention osuus liikenteenharjoittajalle maksettavasta käyttöoikeuskorvauksesta.

3.1. Seutuliput

Seutuliput ovat henkilökohtaisia ja voimassa ostopäivän ja sitä seuraavat 30 päivää. Kuntakohtaisen asiakashinnan määrittelee kunta itse. ELY-keskus voi liikenteen palvelujen valtionavustuksista annettujen asetusten (509/2018 ja 1217/2018) mukaisesti antaa alueensa kunnille lippuihin valtionavustusta. Uudenmaan ELY-keskuksen alueella olivat käytössä seuraavat seutuliput:

FORSSAN SEUTULIPPU (30 vrk)

Forssa 61 €, Humppila 61 €, Jokioinen 61 €, Tammela 61 €, Ypäjä 61 €
Lipputuote on päättynyt 31.7.2020.

ITÄ-UUDENMAAN SEUTULIPPU (30 vrk)

Askola 70 €, Loviisa 75 €, Myrskylä 75 €, Mäntsälä 74 €, Pornainen 78 €, Porvoo 70 €, Pukkila 75 €
Lipulla on matkustusoikeus Sipoon alueelle. Lipputuotteen myynti on päättynyt 31.12.2020
Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän ja Pornaisten osalta.

JÄRVENPÄÄ-TUUSULA-LIPPU (30 vrk)

Järvenpää 44 €
Lipputuotetta myydään vain Järvenpäässä kirjoilla oleville henkilöille. Lipputuotteen myynti on päättynyt 31.12.2020

KESKI-UUDENMAAN SEUTULIPPU (30 vrk)

Hyvinkää 63 €, Järvenpää 63 €, Mäntsälä 63 €, Nurmijärvi 63 €, Pornainen 63 €, Tuusula 63 €
Sipoo kuuluu seutulippualueeseen, mutta lippua ei kuitenkaan myydä sipoolaisille. Lipputuotteen myynti on päättynyt 31.12.2020.

LOIMAAN SEUDUN SEUTULIPPU (30 vrk)

Ypäjä 55 €

LÄNSI-UUDENMAAN SEUTULIPPU (30 vrk)

Hanko 95 €, Inkoo 85 €, Lohja 85 €, Raasepori 85 €, Siuntio 85 €, Vihti 85 €
Seutulippusopimukseen liittyneiden kuntien asukkaat voivat matkustaa seutulipulla myös Karkkilaan.

RIIHIMÄEN SEUTULIPPU (30 vrk)

Hausjärvi 63 €, Hyvinkää 63 €, Janakkala 70 €, Loppi 67 €, Mäntsälä 68 €, Riihimäki 65 €. Lipputuotteen myynti on päättynyt 31.12.2020.

3.2. Kaupunkiliput

Kaupunkiliput ovat henkilökohtaisia kausi- tai sarjalippuja ja ne ovat voimassa alueella, jossa liikennöidään kaupunkimaista paikallisliikennettä. ELY-keskus voi liikenteen palvelujen valtionavustuksista annettujen asetuksien (509/2018 ja 1217/2018) mukaisesti antaa kaupunkilippuihin valtionavustusta. Uudenmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueella olivat käytössä seuraavat kaupunkiliput:

HYVINKÄÄ	Hyvinkään kaupunkilippu (30 vrk)	47,00 €
JÄRVENPÄÄ	Järvenpään kaupunkilippu (30 vrk)	35,00 €
	Järvenpään liityntälippu (30 vrk) (VR:n vyöhykekausilipun haltijoille)	10,00 €
LOHJA	Lohjan kaupunkilippu (30 vrk)	55,00 €

LOVIISA	Loviisan kaupunkilippu (30 vrk) Lipun myynti on päättynyt 31.12.2020.	60,00 €
MÄNTSÄLÄ	Mäntsälän liityntälippu (44 matkaa /60 vrk) (VR:n kausi- tai sarjalipun haltijoille)	30,00 €
RAASEPORI	Raaseporin kaupunkilippu (30 vrk)	60,00 €
RIIHIMÄKI	Riihimäen kaupunkilippu (30 vrk)	40,00 €

3.3. Työmatka- ja erikoisliput

Työmatkaliput ovat henkilökohtaisia kausi- tai sarjalippuja ja voimassa erikseen määritellyllä yhteysvälillä. ELY-keskus voi liikenteen palvelujen valtionavustuksista annettujen asetusten (509/2018 ja 1217/2018) mukaisesti antaa työmatkalippuihin valtionavustusta. Uudenmaan ELY-keskuksen toimivalta-alueella olivat käytössä seuraavat linja-autoliikenteen työmatkaliput:

FORSSAN ALUELIPPU (30 vrk)	61,00 €	1.8.2020 alkaen
Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela ja Ypäjä		
INKOO - HELSINKI TYÖMATKALIPPU	44 matkaa/60 vrk	6 km 82,00 €
(Inkoo - pääkaupunkiseutu)		9 km 89,40 €
		12 km 100,50 €
		16 km 111,20 €
		20 km 129,80 €
		25 km 150,90 €
		30 km 174,80 €
		35 km 197,50 €
		40 km 218,60 €
		45 km 238,30 €
		50 km 257,10 €
		60 km 301,10 €
		70 km 342,90 €
		80 km 382,30 €
		90 km 419,20 €
		100 km 452,80 €
JÄRVENPÄÄ - HELSINKI TYÖMATKALIPPU	44 matkaa/90 vrk	6 km 68,40 €
(Järvenpää - pääkaupunkiseutu)		9 km 74,80 €
		12 km 84,10 €
		16 km 92,90 €
		20 km 108,60 €
		25 km 126,40 €
		30 km 146,50 €
		35 km 165,40 €
		40 km 182,70 €
		45 km 199,40 €
		50 km 215,10 €
		60 km 252,00 €

70 km	286,70 €
80 km	319,70 €
90 km	350,40 €
100 km	378,60 €

MÄNTSÄLÄ - HELSINKI TYÖMATKALIPPU 44 matkaa/60 vrk
(Mäntsälä – HSL-alue)

6 km	48,80 €
9 km	53,50 €
12 km	60,10 €
16 km	66,30 €
20 km	77,60 €
25 km	90,30 €
30 km	104,60 €
35 km	118,10 €
40 km	130,50 €
45 km	142,40 €
50 km	153,60 €
60 km	180,00 €
70 km	204,80 €
80 km	228,40 €
90 km	250,30 €
100 km	270,40 €

PORNAINEN – HELSINKI TYÖMATKALIPPU 44 matkaa/60 vrk
(Pornainen - pääkaupunkiseutu)

6 km	70,10 €
9 km	76,50 €
12 km	86,10 €
16 km	95,00 €
20 km	111,00 €
25 km	129,20 €
30 km	149,70 €
35 km	169,10 €
40 km	186,90 €
45 km	203,80 €
50 km	220,00 €
60 km	257,60 €
70 km	293,20 €
80 km	327,10 €
90 km	358,50 €
100 km	387,30 €

RAASEPORI - HELSINKI TYÖMATKALIPPU
(Raasepori - pääkaupunkiseutu)

44 matkaa/60 vrk

6 km	82,00 €
9 km	89,40 €
12 km	100,50 €
16 km	111,20 €
20 km	129,80 €
25 km	150,90 €
30 km	174,80 €
35 km	197,50 €
40 km	218,60 €
45 km	238,30 €
50 km	257,10 €

60 km	301,10 €
70 km	342,90 €
80 km	382,30 €
90 km	419,20 €
100 km	452,80 €

HSL on solminut usean Helsingin seudun kehyskunnan kanssa sopimuksen, jonka perusteella kehyskunnan asukkaat voivat ostaa HSL-alueen aikuisten kausilippuja samaan hintaan kuin HSL-alueella vakituisesti asuvat. Lisäksi HSL on sitoutunut korvaamaan HSL kuntien asukkaille myytyjen, kehyskuntaan suuntautuvien kehyskunnan työmatkalipuilla tehtyjen matkojen ja kehyskunnan sisäisten seutu- ja kaupunkilippujen subvention vastaavien periaatteiden kuin kehyskunta korvaa oman kuntansa asukkaiden matkat.

3.4. Kertalippujen hinnat

Sopimusliikenteessä noudatettiin pääsääntöisesti yksittäisten kertalippujen enimmäishinnoissa seuraavaa taulukkoa:

KILOMETRIT enintään	AIKUINEN €/henkilö	LAPSI (4 – 11 V) €/henkilö
6	3,30	1,70
9	3,60	1,80
12	3,90	2,00
16	4,70	2,40
20	5,50	2,80
25	6,10	3,10
30	6,80	3,40
35	7,40	3,70
40	8,20	4,10
45	9,30	4,70
50	10,10	5,10
60	11,80	5,90
70	13,70	6,90
80	15,50	7,80
90	17,30	8,70
100	18,70	9,40
110	20,40	10,20
120	22,00	11,00
130	23,50	11,80
140	25,20	12,60
150	26,30	13,20
160	27,80	13,90
170	29,20	14,60
180	31,10	15,60
190	32,70	16,40
200	34,50	17,30
220	37,20	18,60
240	40,30	20,20
260	43,60	21,80
280	46,60	23,30
300	49,90	25,00
325	53,00	26,50
350	56,20	28,10
375	59,30	29,70
400	62,40	31,20
450	69,00	34,50
500	75,30	37,70

550	81,60	40,80
600	88,20	44,10
650	94,40	47,20
700	100,90	50,50
750	107,30	53,70
800	113,60	56,80
850	120,10	60,10
900	126,30	63,20
950	132,90	66,50
1000	139,30	69,70

4. Valitut julkisen liikenteen harjoittajat ja maksetut korvaukset

Uudenmaan ELY-keskuksen PSA-sopimukset ovat pääsääntöisesti sopimuskaudeltaan kaksi (2) vuotisia ja ovat sisältäneet yleensä mahdollisuuden optio vuoden/vuosien käyttämiseen. ELY-keskus hankkii nämä täydentävät joukkoliikennepalvelut pääosin kilpailuttamalla, mutta covid-19 epidemian seurauksena myös suorahankintoja tehtiin. Tarjousten ratkaisuperusteena on ollut edullisin hinta. PSA-sopimuksien liikenteitä sitovat edellisessä luvussa mainitut hintavelvoitteet liikennöntialueen mukaan.

PSA-sopimusliikennöitsijöille maksetaan korvausta liikenteen hoitamisesta. Käyttöoikeussopimuksissa liikenteenharjoittaja saa pitää tuetuilla kausi- ja sarjalipuilla (kuntakohtaiset matkaliput) tehdyistä nousuista lipputulokorvauksena asiakastulojen osuuden. Liikenteenharjoittaja palauttaa ennakkoon maksetuista korvauksista lippusubvention osuuden tilaajalle jälkikäteen. Lippusubvention palautus tapahtuu käytännössä vähentämällä lippusubvention osuus liikenteenharjoittajalle maksettavasta käyttöoikeuskorvauksesta. Lisäksi kunnat osallistuvat käyttöoikeuskorvausten maksamiseen suoralla rahoituksella tietyllä osuudella, jonka liikenteenharjoittaja laskuttaa suoraan kunnalta. Sopimusrahoitukseen on osallistunut myös ulkopuolisia tahoja kuten Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda. Bruttomallin ostosopimuksissa liikenteenharjoittajan saamat käteislipputulot ja muut ennakkoon saamat tulot vähennetään joko ELY-keskuksen tai kuntien maksamasta liikennöntikorvauksesta kuukausittain jälkikäteen.

Lähtökohtaisesti hankittaessa seudullista liikennettä sopimuksien maksuosuudet ovat jakautuneet ELY-keskuksen ja kuntien suhteen 50/50. Hankittaessa kuntien sisäistä liikennettä tai merkittävästi peruspalvelutasoa korkeampaa palvelutasoa on sopimuksissa kunnan maksuosuus ollut yleensä 80 prosenttia tai enemmän. Lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksella on sopimuksia toisten tieliikenteen toimivaltaisten kanssa, näiden sopimuksien osalta rahoitussuhteet on neuvoteltu tapauskohtaisesti. Poikkeuksellisesti Covid-19 epidemian seurauksena tehdyissä suorahankinnoissa ELY-keskus maksoi hankinnat itse kokonaan.

Sopimusliikenteistä maksetut korvaukset olivat vuonna 2020 liikennöitsijöittäin yhteensä (euroa): (luvut sisältävät ainoastaan Uudenmaan ELY-keskuksen maksaman osuuden korvauksista).

Liikennöitsijä	korvaus € (ALV 10 %)
Ampers Busstrafik Ab	121 959,98
Bus Travel Oy Reissu Ruoti	102 187,46
Bussiliikenne Koivisto Oy	8 761,98
Elimäen Liikenne Oy	32 256,65
Håkan Eriksson Transport Oy Ab	7 040,59
J. Vainion Liikenne Oy	15 297,06
Jyrkilä Oy	31 843,35
Järvisen Liikenne Oy	10 447,25

Kasilinja Oy	42 677,16
Koiviston Auto Oy	28 218,85
Koivuhuhta Ky	55 024,45
Kymen Charterline Oy	2 890,77
Liikenne Seppälä Oy	32 581,16
Linjaliikenne Kivistö Oy	231 203,77
M. Tervo Oy	133 191,56
Mannerkiven Liikenne Oy	6 584,09
Nurmijärven Linja Oy	627 644,37
Oy Kaj Forsblom Ab	137 779,72
Oy Pohjolan Liikenne Ab	1 175 390,52
Pekolan Liikenne Oy	62 621,34
Ryhmittymä Ventoniemi Oy ja Liikenne Seppälä Oy	127 652,81
Savonlinja Oy	18 095,00
Taxiline Koskinen Oy	161 313,56
Tilausliikenne Raasepori Oy	36 362,00
Valkeakosken Liikenne Oy	15 696,94
Ventoniemi Oy	44 448,10
Vuorisen Liikenne Oy	32 246,40
Wikströms Busstrafik Ab	134 508,64
Yhdysliikenne Oy	20 075,00

Uudenmaan ELY-keskuksen liikennöitsijöille maksamat korvaukset olivat vuonna 2020 yhteensä 3 456 000,53 euroa. Bruttomallin ostosopimuksista ELY-keskus sai nettolipputuloina 256 158,52 euroa (alv. 10 %) bruttotulon ollessa 269 014,19 euroa, josta vähennettiin lippujen selvittäjän Oy Matkahuolto Ab:n palkkio 12 855,67 euroa.

Vuonna 2020 Covid-19 epidemian seurauksena liikenteenharjoittajille maksettiin lipputulojen vähentymisestä lipputulokorvauksia yhteensä 769 379,64 euroa. Korvausta maksettiin vain käyttöoikeussopimusliikenteeseen maaliskuun alun ja vuoden 2020 lopun väliseltä ajanjaksolta. Korvauksen suuruus oli 50 % vähentyneistä lipputuloista.

Sopimusliikenteistä maksetut lipputulokorvaukset liikennöitsijöittäin yhteensä:

Liikennöitsijä	korvaus € (ALV 10 %)
Bussiliikenne Koivisto Oy	2 435,43
Bus Travel Oy Reissu Ruoti	825,09
Elimäen Liikenne Oy	2 889,67
Håkan Eriksson Transport Oy Ab	2 314,75
J. Vainion Liikenne Oy	308,91
Koiviston Auto Oy	729,20
Koivuhuhta Ky	9 098,63
Liikenne Seppälä Oy	32 517,65
Linjaliikenne Kivistö Oy	10 833,96
Mannerkiven Liikenne Oy	5 906,91
M. Tervo Oy	11 687,95
Nurmijärven Linja Oy	623 917,00
Oy Kaj Forsblom Ab	7 207,16
Oy Pohjolan Liikenne Ab	26 226,80
Pekolan Liikenne Oy	9 180,58
Ventoniemi Oy	17 148,46

Vuorisen Liikenne Oy
Yhdysliikenne Oy

9 327,09
2 731,31

5. Yksinoikeudet

Uudenmaan ELY-keskus on myöntänyt liikennepalvelulain mukaisesti yksinoikeuspäätöksiä reittipohjaisille käyttöoikeussopimuksille ja bruttosopimuksille julkisen palvelun velvoitteen suorittamisesta. Yksinoikeudet myönnettiin suurimmalle osalle vuonna 2020 tehdyille sopimuksien liikenteille. Lisäksi Nurmijärven alueellisen käyttöoikeussopimuksen liikenteelle Uudenmaan ELY-keskus on aiemmin myöntänyt yksinoikeuden kilpailevalta aikataulun mukaiselta henkilöliikenteeltä, joka koskee Nurmijärven sisäistä, Nurmijärven ja Hyvinkään välistä sekä Nurmijärven ja Helsingin/Vantaan/Espoon välistä liikennettä.